

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКАМИ РІВНЯ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ОТРИМАНИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗА
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності випускників отриманими освітніми послугами за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 2 семестрі 2022-2023 навч. року** за анкетною для випускників «якість отриманих освітніх послуг». Всього опитано **16 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання випускниками рівня задоволеності отриманих освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» представлено у таблиці 1.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Таблиця 1 - Оцінювання випускниками рівня задоволеності отриманих освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність рівнем отриманих знань та умінь	37,5	62,5	0	0	0
2	Відповідність набутих результатів навчання і компетентностей профілю освітньої програми	50	50	0	0	0
3	Достатність рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу для досягнення цілей освітньої програми	68,8	25,0	6,3	0	0
4	Сучасність та практична орієнтованість навчання	56,3	37,5	6,3	0	0
5	Прозорість та чесність оцінювання знань	68,8	12,5	18,8	0	0
6	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)	43,8	37,5	12,5	6,3	0
7	Сприяння проходження виробничих практик підвищенню знань та практичних навичок	53,3	40	6,7	0	0
8	Вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету	87,5	6,3	6,3	0	0
9	Рівень отримання соціальних навичок (soft skills) в процесі навчання	68,8	25,0	0	6,3	0
10	Кваліфікованість та доброзичливість у сприянні навчанню співробітників деканату, кафедр та бібліотеки	62,5	31,3	6,3	0	0
11	Допомога університету у сприянні працевлаштуванню	56,3	37,5	0	6,3	0
12	Регулярність опитування щодо якості змісту дисциплін та викладання впродовж навчання	81,3	12,5	6,3	0	0
13	Наполегливо рекомендуватиму іншим навчатись в ТДАТУ за моєю освітньої програмою	56,3	37,5	6,3	0	0

Найвищі бали (максимальна сума відсотків за балом «5» і «4», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Задоволеність рівнем отриманих знань та умінь», «Відповідність набутих результатів навчання і

компетентностей профілю освітньої програми».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 2 і 1, по 6,3%) випускники оцінили: «Використання викладачами сучасних педагогічних методів», «Рівень отримання соціальних навичок (soft skills) в процесі навчання», «Допомога університету у сприянні працевлаштуванню».

Випускники при анкетуванні на питання *«Чого мене, на мою думку, НЕ НАВЧИЛИ, а це потрібно на сучасному ринку праці»* дали наступні відповіді:

- бути у реальному часі та знати певний алгоритм дій для відкриття бізнесу;
- на мою думку, університет старається дати все для отримання необхідних знань для професії;
- ризик менеджменту.

Випускники на питання *«Які дисципліни, на мою думку, необхідно ВВЕСТИ до освітнього процесу?»* відповіли:

- більше часу на заняття з англійської мови;
- Ризик менеджмент.

На питання *«Які дисципліни необхідно ВИБЕСТИ з освітнього процесу?»* пропозицій від респондентів не надійшло.

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ не надійшло.

Висновки

Відповідно до моніторингу оцінювання випускниками вищої освіти рівня задоволеності отриманих освітніх послуг за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», найвищі оцінки були поставлені за наступними критеріями:

- «Вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету»;
- «Регулярність опитування щодо якості змісту дисциплін та викладання впродовж навчання»;
- «Рівень отримання соціальних навичок (soft skills) в процесі навчання»;
- «Прозорість та чесність оцінювання знань».

При цьому більшість респондентів поставили найвищу оцінку критерію «Вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету», що вказує на загальну позитивну оцінку освітніх послуг за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в умовах сьогодення.

Окрім зазначених критеріїв, випускниками вищої освіти, були якісно оцінені відмічені критерії: «Задоволеність рівнем отриманих знань та умінь», «Відповідність набутих результатів навчання і компетентностей профілю освітньої програми», «Сучасність та практична орієнтованість навчання», «Сприяння проходження виробничих практик підвищенню знань та практичних навичок» та «Кваліфікованість та доброзичливість у сприянні навчанню співробітників деканату, кафедр та бібліотеки».

Разом з тим є критерії, за якими рівень задоволеності отриманням освітніх послуг випускниками негативно оцінені, деякі випускники відмітили недоліки щодо використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо), рівня отриманих соціальних навичок та допомоги університету у сприянні працевлаштуванню.

З метою підвищення якості освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» з врахуванням думок випускників вищої освіти та зроблених зауважень пропонується:

- з метою надання рекомендацій щодо актуальності та доцільності оновлення освітньої програми провести обговорення випускниками;
- налагодити співпрацю з провідними підприємцями та органами місцевого самоврядування в напрямку організації проходження виробничих практик, що сприятиме підвищенню рівня знань та практичних навичок здобувачів, а також наявності можливості подальшого їх працевлаштування;
- активізувати роботу відділу зв'язку з виробництвом з метою практичної орієнтованості навчання;
- з метою ґрунтовного знайомства з особливостями стартапів та розробки бізнес - планів створити студентський науковий гурток за цим напрямком
- залучати провідних підприємців, представників бізнесу, практиків до освітнього процесу, проведення науково-практичних семінарів з виробничниками та представниками державних та фінансових установ.

Гарант ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за першим (бакалаврським) рівнем освіти

Лариса БОЛТЯНСЬКА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ, к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР